

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Łódź, dnia 1 lipca 2020 roku

Sąd Rejonowy dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi XIII Wydział Gospodarczy w następującym składzie:

Przewodniczący: Sędzia Piotr Chańko

Protokolant: sekretarz sądowy Izabela Ćwiklińska

po rozpoznaniu w dniu 1 lipca 2020 roku w Łodzi

na rozprawie sprawy z powództwa Skarbu Państwa – (...) Urzędu Wojewódzkiego z siedzibą w R. przeciwko (...) Spółce Akcyjnej z siedzibą w Ł.

o zapłatę

- 1. zasądza od (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w Ł. na rzecz Skarbu Państwa – (...) Urzędu Wojewódzkiego z siedzibą w R. kwotę 6.113,10 zł (sześć tysięcy sto trzynaście złotych i dziesięć groszy) z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 25 października 2018 roku do dnia zapłaty;**
- 2. zasądza od (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w Ł. na rzecz Skarbu Państwa – (...) Urzędu Wojewódzkiego z siedzibą w R. kwotę 1.800 (jeden tysiąc osiemset) złotych tytułem zwrotu kosztów procesu;**
- 3. nakazuje pobrać od (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w Ł. na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego dla Łodzi – Śródmieścia w Łodzi kwotę 306 (trzysta sześć) złotych tytułem nieuiszczonej opłaty sądowej od pozwu.**

Sygnatura akt XIII GC 4436/19

UZASADNIENIE

Pozwem wniesionym w elektronicznym postępowaniu upominawczym z dnia 4 marca 2019 roku powód Skarb Państwa – (...) Urząd Wojewódzki w R. wniósł o zapłatę od (...) Spółki Akcyjnej w Ł. kwoty 6.113,10 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 25 października 2018 roku do dnia zapłaty wraz z kosztami procesu. Na uzasadnienie dochodzonego pozwem roszczenia powód wskazał, że zlecił podmiotowi wyłonionemu w przetargu nieograniczonym wykonanie instalacji klimatyzacji w budynku (...) Urzędu Wojewódzkiego. Odbiór przedmiotu umowy nastąpił bezusterkowo. Wykonawca zadania zabezpieczył należyte wykonanie umowy poprzez przedłożenie zamawiającemu gwarancji ubezpieczeniowej. Po ujawnieniu się awarii instalacji w postaci rozszczelnienia klimatyzacji powód zwrócił się do wykonawcy instalacji o podjęcie stosownych czynności. Z uwagi na ogłoszenie upadłości wykonawcy instalacji powód zwrócił się do pozwanego gwaranta z wezwaniem do zapłaty. W ocenie powoda z uwagi na bezskuteczność wezwania wystąpienie z niniejszym powództwem stało się uzasadnione i konieczne.

/pozew k. 4-6/

Postanowieniem z dnia 9 maja 2019 roku Sąd Rejonowy Lublin – Zachód w Lublinie stwierdził brak podstaw do wydania nakazu zapłaty i przekazał sprawę do rozpoznania Sądowi Rejonowemu dla Łodzi – Śródmieścia w Łodzi.

/postanowienie k. 7v/

Nakazem zapłaty w postępowaniu upominawczym z dnia 9 września 2019 roku Sąd uwzględnił żądanie pozwu w całości.

/nakaz k. 55/

W sprzeciwie od nakazu zapłaty pozwany wniósł o oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie od powoda zwrotu kosztów procesu. Pozwany wskazał, że z uwagi na nieopłacenie przez wykonawcę składki ubezpieczeniowej nie udzielił gwarancji ubezpieczeniowej. Nadto pozwany wskazał, że dokument gwarancji ubezpieczeniowej nie został podpisany przez pozwanego, a tym samym nie przyjął on odpowiedzialności za skutki nieusunięcia wad i usterek przez wykonawcę.

/sprzeciw k. 61-63/

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 19 kwietnia 2016 roku (...) Spółka Akcyjna w Ł. udzieliła na rzecz powoda (...) Urzędu Wojewódzkiego (beneficjenta – ubezpieczonego) gwarancji do wysokości sumy gwarancyjnej 6.354,18 zł w związku z wykonaniem instalacji klimatyzacji w segmencie C budynku (...) Urzędu Wojewódzkiego w R. na okres od 20 lipca 2016 roku do 4 sierpnia 2021 roku. Gwarancja ubezpieczeniowa stanowiła integralną część polisy. Gwarancja została wystawiona w oparciu o wniosek zobowiązanego z dnia 12 kwietnia 2016 roku i na podstawie Umowy Generalnej o gwarancje ubezpieczeniowe nr 2016/04/1 z dnia 7 kwietnia 2016 roku.

W pkt 1 gwarancji ubezpieczeniowej gwarant zobowiązał się nieodwołalnie i bezwarunkowo do zapłacenia kwoty nie wyższej, niż suma gwarancyjna na pierwsze pisemne wezwanie beneficjenta, przedłożone w okresie obowiązywania gwarancji. Gwarancja zabezpieczała roszczenie beneficjenta w stosunku do zobowiązanego z tytułu nieusunięcia lub nienależytego usunięcia wad i usterek ujawnionych w okresie ważności niniejszej gwarancji po podpisaniu bezusterkowego protokołu odbioru końcowego (pkt 2).

Gwarant miał dokonać zapłaty z tytułu opisanej gwarancji w terminie 30 dni od dnia otrzymania od beneficjenta pierwszego pisemnego wezwania (pkt 4). Zgodnie z pkt 5 gwarancji do wezwania należy dołączyć: pisemne oświadczenie, że zobowiązany, pomimo pisemnego wezwania przez beneficjenta do usunięcia wad i usterek, nie zaspokoił roszczeń beneficjenta, kopię skierowanego do zobowiązanego wezwania do usunięcia ujawnionych wad i usterek, w którym określono rodzaj wad i termin ich usunięcia, wraz z potwierdzeniem wysłania oraz dokumenty poświadczające umocowanie osób podpisanych pod wezwaniem do zapłaty.

Po upływie okresu ważności gwarancji niniejszy dokument powinien być zwrócony gwarantowi. Jednakże niezależnie od tego, czy niniejsza gwarancja została zwrócona, zobowiązania gwaranta wygasają automatycznie i całkowicie, a roszczenia beneficjenta stają się bezskuteczne z upływem tego okresu.

/polisa k. 65, gwarancja k. 65-67/

Zgodnie z §7 ust. 1 Ogólnych Warunków Umów o gwarancje ubezpieczeniowe wydanie gwarancji uzależnione jest od uprzedniego zapłacenia składki, zaś zgodnie z §8 ust. 1 OWU realizacja gwarancji następuje zgodnie z zasadami określonymi w dokumencie gwarancji. Ust. 2 przewidywał, że realizacja gwarancji następuje na podstawie pisemnego wezwania do zapłaty, złożonego w okresie ważności gwarancji, sporządzonego przez beneficjenta i podpisanego przez osoby właściwe umocowane w jego imieniu, zawierającego oświadczenie, że wystąpiła jedna z przesłanek realizacji gwarancji określonych w jej treści.

/OWU – płyta CD k. 73/

Powód na podstawie umowy nr (...) z dnia 25 kwietnia 2016 roku zlecił (...) Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w D. wykonanie instalacji klimatyzacji w segmencie „C” (...) Urzędu Wojewódzkiego w R.. W dniach 21–22 lipca 2016 roku przeprowadzono pozytywną próbę ciśnieniową instalacji.

/umowa k. 95-104, protokół odbioru k. 105/

W dniu 24 lipca 2018 roku powód wezwał (...) Spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością w D. do podjęcia czynności celem naprawy gwarancyjnej układu instalacji klimatyzacji wykonanej w budynku (...) w R..

/wezwanie k. 21, zpo k. 22-23/

Pismem datowanym na dzień 6 sierpnia 2018 roku syndyk masy upadłości (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w upadłości w D. poinformował powoda, że postanowieniem Sądu rejonowego w Rzeszowie, V Wydziału Gospodarczego ogłoszono upadłość ww. spółki.

/pismo k. 24-25, postanowienie k. 26-27/

Powód zlecił (...) Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w R. naprawę układu instalacji klimatyzacji polegającą na napelnieniu instalacji VRF wykonanej w budynku (...) w R. w terminie do 13 sierpnia 2018 roku. Cenę ustalono na kwotę 6.113,10 zł. W dniu 13 sierpnia 2018 roku dokonano odbioru robót oraz stwierdzono, że zostały one wykonane zgodnie z zamówieniem, bez usterek. (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w R. wystawiła fakturę VAT nr (...) na kwotę 6.113,10 zł.

/zlecenie k. 28, protokół technicznego odbioru robót k. 29, faktura k. 30/

W dniu 20 września 2018 roku powód wezwał pozwanego do wypłacenia kwoty 6.113,10 zł z tytułu niewykonania przez firmę (...) Spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością w D. zobowiązań umownych w zakresie usunięcia usterek wynikających z umowy (...) z dnia 25 kwietnia 2016 roku.

/wezwanie k. 32-33, zpo 34-35/

Powód zwracał się do pozwanego za pośrednictwem wiadomości e-mail oraz poczty o udzielenie wyjaśnień o stanie sprawy.

/wydruki wiadomości k. 37-39, pisma k. 40, k. 43, zpo k. 41-42 k. 44-45/

(...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w D. zawarł polisę uniwersalną nr (...). Polisa (...) nie została opłacona w wymagalnym terminie.

/pismo k. 64/

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo było zasadne w całości.

Strona powodowa dochodziła od pozwanego zapłaty należności wynikającej z gwarancji ubezpieczeniowej z dnia 19 kwietnia 2016 roku, powołując się na okoliczność, iż zaszedł przypadek objęty treścią gwarancji. Pozwaną ubezpieczyciel jako gwarant wystawił bowiem dokument gwarancji ubezpieczeniowej, w której zagwarantował nieodwołalnie i bezwarunkowo, na zasadach określonych w dokumencie gwarancji, zapłacić beneficjentowi kwotę nie wyższą, niż suma gwarancyjna. Należności te powstały w związku z wykonywaniem umowy zawartej pomiędzy powodem a zobowiązanym wykonawcą na wykonanie instalacji klimatyzacji w segmencie „C” (...) Urzędu Wojewódzkiego w R.. Gwarant zobowiązał się do wypłaty należności, które powstały w związku z niewykonaniem lub nienależytym wykonaniem przez wykonawcę umowy, w terminie trzydziestu dni od otrzymania wezwania do zapłaty wraz z załącznikami. Wezwanie miało zostać złożone w okresie obowiązywania gwarancji i zostać podpisane przez osoby właściwie umocowane do reprezentacji beneficjenta.

Zawieranie umów gwarancji ubezpieczeniowych jest zgodnie art. 4 ust. 7 pkt 2 ustawy z dnia 11 września 2015 roku o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (Dz.U. z 2020 r. poz. 895) czynnością ubezpieczeniową. Gwarancja

ubezpieczeniowa jest specyficzną umową, ukształtowaną przez praktykę (v. wyrok SN z dn. 16 kwietnia 1996 roku, sygn. akt II CRN 38/96, Legalis). Jako czynność ubezpieczeniowa znajduje głównie oparcie w zasadzie swobody umów (art. 353⁽¹⁾ k.c.), a do jej zawarcia wymagane jest złożenie oświadczeń woli przez obie strony, przy czym wola ta może zostać wyrażona przez każde zachowanie się, które ujawnia ją w sposób dostateczny. Umowie gwarancji ubezpieczeniowej towarzyszą zazwyczaj dwa dodatkowe stosunki prawne: tzw. stosunek podstawowy pomiędzy dłużnikiem i wierzycielem - beneficjentem gwarancji oraz umowa zlecenia gwarancji ubezpieczeniowej zawierana pomiędzy dłużnikiem ze stosunku podstawowego albo osobą trzecią i zakładem ubezpieczeń - gwarantem (v. wyrok SN z 14 stycznia 2004 roku, I CK 102/03, Legalis). Ze stosunku podstawowego wynika obowiązek udzielenia wierzycielowi gwarancji ubezpieczeniowej, której celem jest zabezpieczenie wykonania zobowiązania dłużnika ze stosunku podstawowego. Wykonanie obowiązku udzielenia wierzycielowi zabezpieczenia przez ustanowienie gwarancji ubezpieczeniowej następuje przez zlecenie - przez dłużnika ze stosunku podstawowego albo osobę trzecią - udzielenia gwarancji ubezpieczeniowej przez zakład ubezpieczeń. W wykonaniu tego zobowiązania gwarant, będący zakładem ubezpieczeń, zawiera umowę gwarancji ubezpieczeniowej z gwarantariuszem, a zarazem wierzycielem ze stosunku podstawowego. Zazwyczaj zawarcie umowy gwarancji następuje przez przyjęcie przez gwarantariusza oferty gwaranta zawierającej treść umowy gwarancji.

W ramach swobody umów strony mogą ukształtować umowę gwarancji ubezpieczeniowej jako umowę o charakterze kauzalnym bądź abstrakcyjnym. Użycie w dokumencie gwarancyjnym, zawierającym postanowienia umowy gwarancji ubezpieczeniowej, sformułowań, że gwarancja ubezpieczeniowa jest płatna na pierwsze żądanie albo, że jest bezwarunkowa, powoduje, iż umowie tej nadano cechy zobowiązania abstrakcyjnego. Taka cecha gwarancji ubezpieczeniowej powoduje, że żadna ze stron umowy gwarancji ubezpieczeniowej nie może podnosić zarzutów nieważności *causy* bądź jej odpadnięcia (v. wyrok SN z 14 stycznia 2004 roku, sygn. akt I CSK 102/03, Legalis). W prawie polskim zasadą jest kauzalność czynności prawnych, a udzielenie gwarancji bankowej ma na celu zabezpieczenie interesu wierzyciela. Niemniej jednak zobowiązanie gwaranta na podstawie umowy z beneficjentem gwarancji może zostać ukształtowane jako zobowiązanie abstrakcyjne. Na taki charakter tego zobowiązania musi wskazywać treść umowy.

Przenosząc powyższe ogólne rozważania na grunt niniejszej sprawy przyjąć należy, że strony zawarły umowę gwarancji na warunkach określonych w gwarancji ubezpieczeniowej, Ogólnych Warunkach Umów o gwarancję ubezpieczeniową oraz Szczególnych Warunkach Umowy. Fakt zawarcia umowy i jej warunki potwierdzają złożone dokumenty. Zgodnie bowiem z §2 pkt 1 SWU pozwane towarzystwo ubezpieczeniowe udziela gwarancji na podstawie pisemnego wniosku o udzielenie gwarancji, złożonego przez zobowiązanego, po spełnieniu warunków określonych w § 6 OWU. Zauważyć należy więc, że procedura uzyskania gwarancji ubezpieczeniowej składa się z kilku etapów. Pierwszym etapem jak już wskazano powyżej jest złożenie wniosku do ubezpieczyciela. Następnie wniosek ten jest przez niego analizowany. W przypadku pozytywnych wyników analizy, strony przystępują do ustalenia treści gwarancji. Treść jest ustalana w drodze negocjacji gwaranta z beneficjentem. Ostatecznie treść gwarancji musi zaakceptować beneficjent. Ostatnim etapem jest natomiast opłacenie składki i wydanie dokumentu gwarancji. Zaznaczyć trzeba, że gwarancja zostaje wydana wnioskodawcy gwarancji (zdarza się również, że i bezpośrednio beneficjentowi gwarancji) dopiero po opłaceniu składki. Składka zwykle jest płatna jednorazowo. Z powyższego wynika zatem, że gwarancja może zostać wydana po opłaceniu należnej składki. W ocenie Sądu rozpoznającego niniejszą sprawę warunek ten ma takie znaczenie, że gwarancja jest ważna z chwilą jej wydania i fakt nieopłacenia w terminie składki pozostaje bez wpływu na jej ważność, zatem zakład ubezpieczeń winien należycie dopilnować, aby wszelkie formalności zostały załatwione przed fizycznym wydaniem dokumentu gwarancji. W tym miejscu wskazać trzeba, że nie ma racji pozwany podając, iż projekt gwarancji ubezpieczeniowej nie został podpisany przez gwaranta, tj. przez pozwanego zakład ubezpieczeń, bowiem powód w toku postępowania przedłożył do akt sprawy wraz z pismem procesowym z dnia 17 grudnia 2019 roku podpisany przez przedstawiciela pozwanego dokument gwarancji ubezpieczeniowej o nr (...) z dnia 13 kwietnia 2016 roku (k. 106-107). Wobec powyższego okoliczność, że dokument ten znajdował się w jego posiadaniu niewątpliwie świadczy o fakcie, iż został on fizycznie wydany przez gwaranta, a zatem dokument gwarancji na podstawie, którego powód dochodzi roszczenia w niniejszym postępowaniu uznać należy za ważny.

Umowa gwarancji będąca przedmiotem niniejszego sporu miała charakter bezwarunkowy, uzależniony od spełnienia wymogów czysto formalnych. Była to więc gwarancja bezwarunkowa, nieodwołalna. To oznacza, że umowie nadano cechy zobowiązania abstrakcyjnego, nieakcesoryjnego, samodzielneho, którego istnienie nie zależy od istnienia i zakresu zobowiązania dłużnika ze stosunku podstawowego, stanowiącego dług własny ubezpieczyciela, wyłączającego możliwość badania, czy zgłoszone przez beneficjenta gwarancji żądanie zapłaty zostało oparte na usprawiedliwionym roszczeniu w stosunku do dłużnika. Z treści udzielonej gwarancji wynika, że pozwany zobowiązany był uruchomić środki z gwarancji po spełnieniu określonych w gwarancji wymogów formalnych, których istota sprowadzała się do złożenia oświadczenia, że zobowiązany z gwarancji nie usunął lub nienależycie usunął wady i usterki ujawnione w okresie ważności niniejszej gwarancji po podpisaniu bezusterkowego protokołu odbioru końcowego, do którego doszło w dniach 21 i 22 lipca 2016 roku. Gwarant był więc zobowiązany „automatycznie” do wypłaty określonej w gwarancji kwoty po spełnieniu określonych w niej warunków formalnych do których należały: obowiązek pisemnego wezwania do zapłaty, oświadczenie, że zobowiązany, pomimo pisemnego wezwania przez beneficjenta do usunięcia wad i usterek, nie zaspokoił roszczeń beneficjenta, kopię skierowanego do zobowiązanego wezwania do usunięcia ujawnionych wad i usterek, w którym określono rodzaj wad i termin ich usunięcia, wraz z potwierdzeniem wysłania oraz dokumenty poświadczające umocowanie osób podpisanych pod wezwaniem do zapłaty. W niniejszej sprawie wszystkie wymogi zostały spełnione, w szczególności w okresie gwarancji zostało skierowane wezwanie do zapłaty (k. 32-33) podpisane przez Dyrektora Generalnego Urzędu – M. Z.. Dodatkowo złożone zostały wymagane gwarancją oświadczenia i dokumenty wykazujące umocowanie.

Wymagalność świadczenia z gwarancji wyraźnie powiązano z przedstawieniem stronie pozwanej konkretnych dokumentów - „pierwszego pisemnego wezwania do zapłaty” (pkt 4 dokumentu gwarancji) wraz z załącznikami. W odpowiedzi na pozew nie twierdzono, żeby warunki te nie zostały spełnione. Nie twierdzono także by dokumenty sporządzone zostały w niewłaściwej formie (regulowanej w pkt 5 i 6 dokumentu gwarancji), wyczerpana została suma gwarancji (regulowana w pkt 1 i 6 dokumentu gwarancji), skończył się okres obowiązywania gwarancji (określony w pkt 3 dokumentu gwarancji), bądź też doszło do zdarzeń powodujących utratę ważności gwarancji (regulowanych w pkt 10 dokumentu gwarancji). Ocena stosunków pomiędzy powodem, pozwanym a także wykonawcą wskazuje, że żadna ze wskazanych w pkt 10 gwarancji okoliczności powodujących utratę ważności gwarancji nie nastąpiła. W szczególności beneficjent nie zwrócił gwarantowi oryginału niniejszej gwarancji przez upływem okresu jej ważności, zobowiązany nie wypełnił zobowiązania będącego przedmiotem gwarancji, beneficjent nie zwolnił w formie pisemnej zobowiązanego ze zobowiązania będącego przedmiotem niniejszej gwarancji, beneficjent nie zwolnił w formie pisemnej gwaranta ze zobowiązań wynikających z niniejszej gwarancji, a co za tym idzie, nie zostało wykazane, aby zaistniały okoliczności wyłączające obowiązek zapłaty z gwarancji. Pozwany ubezpieczyciel nie podnosił też w toku procesu zarzutów formalnych, co do sposobu złożenia wezwania do zapłaty. Brak uprawnienia do powoływania się przed stroną pozwaną na inne niż ww. okoliczności wynika wyraźnie z postanowienia pkt 1 dokumentu gwarancji („nieodwołanie i bezwarunkowo”). W niniejszej sprawie nie wykazano, aby konkretne przesłanki z dokumentu gwarancji nie zostały spełnione.

Wobec powyższego należało uznać, iż powództwo było zasadne w całości.

O odsetkach za opóźnienie Sąd orzekł na podstawie art. 481 § 1 i 2 k.c., uwzględniając, że wezwanie do zapłaty zostało doręczone pozwanemu w dniu 24 września 2018 roku. Odsetki od zasądzonej kwoty należały się powodowi zatem od dnia 25 października 2018 roku.

O kosztach postępowania Sąd orzekł na podstawie art. 98 k.p.c. zgodnie z którym, przegrywający obowiązany jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony. Powód poniósł koszty postępowania w wysokości 1.800 zł, na które złożyły się koszty zastępstwa procesowego (ustalone na podstawie § 2 pkt 4 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych - Dz. U. z 2018 r., poz. 265).

Wobec faktu, iż powód jako Skarb Państwa zgodnie z art. 94 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych nie miał obowiązku poniesienia opłat, tj. opłaty od pozwu w kwocie 306 zł, to zgodnie z art.

113 ust. 1 w zw. z art. 13 ust. 1 ww. ustawy, opłatę tę winien ponieść pozwany jako strona przegrywająca niniejsze postępowanie (pkt 3 wyroku).

ZARZĄDZENIE

(...)

20 sierpnia 2020 roku